

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

จุดมุ่งหมายหลักของการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา มี 2 ประการคือ มุ่งผลิตกำลังคนในระดับสูงโดยให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานเพียงพอที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา และประการที่ 2 มุ่งผลิตกำลังคนในระดับกลาง เพื่อให้นักเรียนที่ไม่มีโอกาสศึกษาต่อมีความรู้ ความชำนาญจนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ (สมชัย วุฒิปรีชา, 2522 : 27) ทั้งนี้โดยมุ่งให้นักเรียนเป็นคนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ให้เป็นคนร่าเริงแจ่มใส มีวินัย มีความรับผิดชอบ กตัญญู ซอมนะขี้ตม เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ สามารถทำงานเป็นกลุ่ม เป็นหมู่คณะ มีความสามารถในการประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้และสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมสามัญศึกษา, 2531 : 6) ทิศทางการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษาดังกล่าว เป็นการสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งต้องการให้โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณสมบัติ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้... โดยเปลี่ยนแนวการสอนที่ครูเป็นจุดศูนย์กลางมาเป็นให้นักเรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ครูเป็นเพียงผู้แนะนำให้คำปรึกษา เพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดและแหล่งสนเทศอื่น ๆ เป็นต้น

ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งวิทยาการที่อยู่ใกล้ตัวครูและนักเรียนที่สำคัญมากที่สุด สามารถสนับสนุนการเรียนการสอนให้ตรงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ สายหยุด จำปาทอง (2525 : 55-57) ได้กล่าวถึงความสำคัญของห้องสมุดโรงเรียนไว้ว่า

ห้องสมุดมีความจำเป็นต่อการพัฒนาคนโดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียนซึ่งเป็นแหล่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาเยาวชนทางด้านสติปัญญา ความรู้ ตลอดจนสร้างนิสัยในการศึกษาค้นคว้า เพื่อให้มีชีวิตเป็นสุขอยู่ในสังคม ... ทั้งในปัจจุบันและอนาคตห้องสมุดโรงเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของโรงเรียนในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและจุดประสงค์ของการศึกษาความสำเร็จของการศึกษานั้น คือสามารถทำให้ผู้รับการศึกษารักการศึกษาค้นคว้า

ไปจนตลอดชีวิต ...ห้องสมุดเป็นกุญแจดอกหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอน ให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ของการศึกษา ดังนั้น การดำเนินงานพัฒนาการเรียน การสอนจึงต้องคำนึงถึงการจัดห้องสมุด เป็นเรื่องสำคัญ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอนและความเจริญก้าวหน้าของเด็กไม่ว่าจะเป็นระดับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติการ หรือผู้สอน ประชาชนในท้องถิ่น ควรจะร่วมมือร่วมใจกันส่งเสริมให้มีห้องสมุดใน โรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมวัสดุการศึกษาให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า สร้างความสามารถในการอ่าน การฟัง การสังเกต การสื่อความคิด ตลอดจน สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ตนเอง เพื่อการดำรงชีวิตที่ผาสุก และเติบโตขึ้นมา เป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ของสังคมในอนาคต

กรมสามัญศึกษาตระหนักในความสำคัญของห้องสมุดดังกล่าว จึงกำหนด นโยบายในการพัฒนาห้องสมุดไว้ดังนี้

"เราจะพัฒนาห้องสมุดและรณรงค์ให้มีการใช้ห้องสมุดให้มากยิ่งขึ้น (กรมสามัญศึกษา 2533 : 8) โดยจัดห้องสมุดให้เป็นโรงเรียน" ซึ่งหมายถึง

1. การจัดห้องสมุดให้มีสถานที่กว้างขวาง มีสื่อการเรียนการสอน และวัสดุ ครุภัณฑ์เพียงพอสำหรับให้นักเรียน เรียนด้วยตนเอง
2. การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง และลดภาระการสอนของครูให้น้อยลง
3. จัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการเรียน ส่งเสริมการอ่าน และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (กรมสามัญศึกษา 2533 : 2)

ในเรื่องการจัดบริการของห้องสมุด ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาหงษ์ (2522 : 111) กล่าวว่า ห้องสมุดที่ดีจะต้องจัดบริการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการ ของผู้ใช้มากที่สุดเพื่อจูงใจให้คนเข้าใช้ การจัดห้องสมุดจะสัมฤทธิ์ผลได้ต้องพิจารณาการ บริการของห้องสมุดเป็นอันดับแรก ดังนั้นงานบริการจึงเป็นหัวใจของห้องสมุด มีส่วนสำคัญ ที่จะทำให้ครูและนักเรียนมาใช้

โรงเรียนดอนเมืองทหารอากาศบำรุง เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาซึ่งสังกัด กรมสามัญศึกษา ได้ตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร นโยบายของกรมศึกษา และ ความสำคัญของห้องสมุดที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดบริการของ

ห้องสมุดซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำให้มีผู้เข้าใช้ห้องสมุดมากขึ้น จึงดำเนินงานบริการและ กิจกรรมดังนี้คือ บริการให้อ่าน บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการ หนังสือจอง บริการถ่ายเอกสาร บริการแนะนำการอ่าน บริการส่งเสริมการอ่าน บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ บริการห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และบริการ ห้องสมุดหมวดวิชา ส่วนกิจกรรมห้องสมุดได้แก่กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด กิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน เช่น เล่านิทาน เล่าเรื่องหนังสือ แนะนำหนังสือ สนทนาเรื่องหนังสือ จัดนิทรรศการทายปัญหา สัปดาห์ห้องสมุด หยุดทุกอย่างเพื่ออ่าน กิจกรรมส่งเสริมการเรียน- การสอน เช่น ประกวดเรียงความ ประกวดการอ่านและประกวดวาดภาพ

แต่จากสถิติผู้เข้าใช้ห้องสมุดในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2533 มีครูและนักเรียน เข้าใช้ห้องสมุดเฉลี่ยวันละ 440 คน จากครูและนักเรียนทั้งหมด 3,492 คน คิดเป็นร้อยละ 12.60 ของครูและนักเรียน จำแนกเป็นครูเข้าใช้ห้องสมุด 40 คน จากครู 200 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของครูทั้งหมด และนักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด 400 คน จากนักเรียนทั้งหมด 3,292 คน คิดเป็นร้อยละ 12.15 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่น่าพอใจและไม่คุ้มกับการลงทุน ผู้วิจัยจึงเห็นสมควรศึกษาการใช้และความต้องการใช้บริการห้องสมุดของครูและ นักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบ๋ารุง เนื่องจากยังไม่มีการศึกษาในเรื่องนี้โดยใช้ หลักวิจัยมาก่อนและสามารถนำผลจากการศึกษาข้อมูลนี้มาปรับปรุงการบริการ และเสนอให้ผู้บริหาร ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายปรับปรุงแก้ไข พัฒนาและส่งเสริมให้บริการห้องสมุดสนองความ ต้องการของผู้ใช้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการให้บริการของห้องสมุด และการใช้บริการห้องสมุดของ ครูและนักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบ๋ารุง
2. เพื่อศึกษาความต้องการของครูและนักเรียนต่อบริการห้องสมุดของโรงเรียน คอนเมืองทหารอากาศบ๋ารุง

แนวเหตุผล

ลักษณะการใช้บริการห้องสมุดของครูและนักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง มีความสัมพันธ์กับการจัดบริการของห้องสมุด

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ การใช้และความต้องการใช้บริการห้องสมุดของครูและนักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุงแห่งเดียว กลุ่มตัวอย่าง เป็นครุร้อยละ 50.00 คิดเป็นจำนวนครู 100 คน จากครูทั้งหมด 200 คน และเป็นนักเรียนที่เป็นสมาชิกของห้องสมุดประมาณร้อยละ 10.00 คิดเป็นจำนวนนักเรียน 300 คน จากนักเรียนที่เป็นสมาชิกทั้งหมด 2,781 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง เป็นครูและนักเรียน จำนวน 400 คน ทั้งนี้ได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลาก

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้บริการ การให้บริการ ความต้องการการใช้บริการ ปัญหาการใช้บริการของห้องสมุด ตลอดจนวัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ ความหมายและการบริการของห้องสมุดระดับโรงเรียน มหาวิทยาลัย และห้องสมุดประชาชน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานการวิจัยและสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาสภาพความเป็นจริงของห้องสมุด โดยสัมภาษณ์บรรณารักษ์เพื่อใช้เป็นแนวสร้างแบบสอบถามการวิจัย
3. สร้างแบบสอบถาม 2 ชุด เป็นแบบสอบถาม สำหรับครู 1 ชุด สำหรับนักเรียน 1 ชุด โดยใช้อัตราส่วนประมาณการ (Rating Scale) ของ Likert นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน พิจารณา แล้วนำไปทดสอบกับครู 10 คน นักเรียน 20 คน เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้ชัดเจน
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5. นำข้อมูลที่ได้อ่านมาศึกษาวิเคราะห์โดยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล คือ

หาค่าร้อยละโดยใช้สูตร
$$P = \frac{f \cdot X}{N} \times 100$$

หาค่ามัชฌิมเลขคณิตใช้สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร
$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

(ประกอบ กรรณสูตร 2522 : 40)

6. สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล

7. รายงานผลวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบลักษณะการให้บริการของห้องสมุดและการใช้บริการห้องสมุดของครูและนักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบ่าง
2. ทำให้ทราบปัญหา ความคิด เห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้บริการห้องสมุด
3. เป็นแนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบ่าง เพื่อให้สนองความต้องการของครูและนักเรียนอย่างแท้จริง

คำอธิบายศัพท์

ลักษณะการให้บริการ หมายถึง สภาพการใช้ห้องสมุดของครูและนักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบ่าง ได้แก่ ความถี่การเข้าใช้ ช่วงเวลาเข้าใช้ วัตถุประสงค์วิธีการใช้ ความสำคัญของห้องสมุด ความเคยและไม่เคยใช้ห้องสมุด ประเภทบริการที่ใช้

และภูมิหลังการใช้ห้องสมุด เป็นต้น

บริการห้องสมุด หมายถึง งานที่ห้องสมุดโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง ได้จัดทำขึ้นเพื่อสนองความต้องการของครูและนักเรียน ได้แก่ บริการให้ยืม-รับคืน บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า บริการหนังสือจอง บริการแนะนำหนังสือใหม่ บริการหนังสืออ่านนอกเวลา บริการโสตทัศนวัสดุ บริการทำบัตรรายการช่วยค้น บริการมุมหนังสือเด็ก บริการถ่ายเอกสาร บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ กิจกรรมได้แก่ กิจกรรมแนะนำหนังสือ จัดป้ายนิเทศก์ สัปดาห์ห้องสมุด รวมถึงอาคารสถานที่ คุรุภัณฑ์ นุคูลากร และระเบียบต่าง ๆ ที่ห้องสมุดได้จัดเตรียมไว้อำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้

ความต้องการใช้บริการ หมายถึง ครูและนักเรียนโรงเรียนคอนเมืองทหารอากาศบำรุง ต้องการให้ห้องสมุดจัดให้มีบริการและกิจกรรมตามที่ตนต้องการและเพิ่มขึ้น หรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้และความต้องการใช้บริการห้องสมุด พบว่างานวิจัยในประเทศและต่างประเทศมีผู้สนใจทำหลายระดับ ได้แก่ระดับห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดประชาชน งานวิจัยในประเทศพบว่ามีผู้วิจัยทำห้องสมุดมหาวิทยาลัยมากที่สุด รองลงมาคือ ห้องสมุดโรงเรียน และห้องสมุดประชาชน โดยศึกษาในแนวสำรวจการใช้ห้องสมุด ความต้องการใช้บริการ และบริการของห้องสมุด ซึ่งส่วนมากมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในด้านสภาพการใช้ ความต้องการ ปัญหา ความสนใจ ความพึงพอใจ ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ใช้ห้องสมุดที่เกี่ยวกับสภาพทั่วไปของห้องสมุด อาคารสถานที่ วัสดุคุรุภัณฑ์ ทรัพยากรห้องสมุด บริการ นุคูลากรและระเบียบการใช้ห้องสมุด เพื่อจะได้นำผลวิจัยมาใช้ เป็นแนวทางในการจัดดำเนินงานและปรับปรุงบริการห้องสมุด ตลอดจนนำเสนอผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเรียกร้องให้แก้ไขปัญหา งานวิจัยที่ใช้เป็นแนวทางการทำวิจัยในครั้งนี้มีงานวิจัยห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดประชาชน แต่จะกล่าวถึง เฉพาะห้องสมุดโรงเรียนเท่านั้น

1. งานวิจัยภายในประเทศ

1.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน ได้แก่

งานวิจัยของ บรรจง นิวาศบุตร (2509) ศึกษาการใช้หนังสือและวัสดุประกอบการสอนในระดับมัธยมศึกษา พบว่าครูและนักเรียนต่างพอใจการใช้หนังสือในห้องสมุดประกอบการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พันทิพา เมฆสมบูรณ์ (2515) ศึกษาการใช้ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับชั้น ม.ต้น และ พันจิตทิพา หลาบเลิศบุญ (2518) ศึกษาการใช้ประโยชน์ห้องสมุดเพื่อการเรียนการสอนภาษาไทยระดับ ม.ต้น พบว่าครูและนักเรียนต่างเห็นความสำคัญของห้องสมุดเป็นสิ่งจำเป็นต่อการศึกษา นักเรียนส่วนใหญ่เข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือ วารสาร และหนังสือพิมพ์ ครูให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโดยวิธีค้นคว้าเขียนรายงานมากที่สุด เฉลิมศรี เฉดระกุล (2525) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์ห้องสมุดในโรงเรียน พบว่าครูผู้สอนควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น ให้อ่านรายงาน หรือกำหนดหนังสืออ่านประกอบวิชา โดยครูแจ้งรายชื่อหนังสือให้บรรณารักษ์จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า ประชิต ทองรัตน์ (2525 : 51) ศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.2 โดยการเข้าใช้ห้องสมุดกับการสอนตามปกติ พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ห้องสมุดประกอบการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและคงทนกว่านักเรียนที่สอนปกติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล เอกพจน์เมธี (2530) ศึกษาผลการสอนวิชาการศึกษาค้นคว้าต่อผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้น ม.ปลาย พบว่านักเรียนที่เรียนวิชาการศึกษาค้นคว้ามีผลสัมฤทธิ์ต่อการเรียนสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนที่สอนปกติ เพ็ญแข พุ่มศิริ (2532) ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของนักเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดเพื่ออ่านหนังสือให้ทราบข่าวสารเหตุการณ์ และเพื่อยืมหนังสือ งานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกันในเรื่อง หนังสือในห้องสมุดมีน้อย มักมีผู้ยืมไปก่อน เวลาเปิดบริการน้อย ผู้ใช้มักไม่ได้รับความสะดวกจากการใช้ห้องสมุด

1.2 ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดของครูและนักเรียนมีผู้ทำวิจัย คือ รัศพร ชังธาดา (2513 : 110) และสมชัย พุทธิธรรม (2514 : 68) ทำให้ทราบปัญหาว่านักเรียนส่วนใหญ่

ไม่ได้ใช้ห้องสมุดประกอบการสอนมากเท่าที่ควร เพราะเรียน เต็มตลอดวัน ทำให้ไม่มีเวลา
 เข้าใช้ห้องสมุด นอกจากนี้งานวิจัยของวิชัย รักฎศล (2515 : 85) ยังพบปัญหาว่าเวลา
 เข้า-เย็น ก่อนและหลัง เรียนให้บริการช่วงเวลาสั้นมาก ทำให้ไม่มีเวลาใช้ห้องสมุด

1.3 ความต้องการใช้บริการห้องสมุด ได้แก่ งานวิจัยของ ศศิวิมล ชัยวีระไทย
 (2528) ได้ศึกษาความต้องการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับ 4 โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี
 พิษณุโลก พบว่า นักศึกษาเข้าใช้ห้องสมุดระหว่างชั่วโมงเรียนต่ำกว่า 7 ครั้งต่อเดือน เข้าใช้
 เพื่อทำรายงาน ทาความรู้เพิ่มเติม ต้องการในระดับมาก คือ บริการยืม และบริการตอบคำถาม
 และช่วยค้นคว้าหนังสือที่ต้องการอ่านในระดับมากคือ หนังสือเกี่ยวกับการศึกษา ความรู้รอบตัว
 สังคม การเมือง ประวัติศาสตร์ ประเพณี วัฒนธรรม

ครูณี ทาดวงตา (2529) ศึกษาทัศนคติของครูต่อบริการและกิจกรรมห้องสมุด
 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร พบว่าโรงเรียนต่าง ๆ
 จัดบริการและกิจกรรมต่าง ๆ น้อย ขึ้นอยู่กับสภาพของห้องสมุด มีทัศนคติต่อการจัดบริการ
 ในระดับพอใช้ ต้องการใช้บริการต่าง ๆ ของห้องสมุดคือ ยืม-คืน มากที่สุด ให้ข้อเสนอแนะ
 ว่าการ เรือนวิชาการศึกษาค้นคว้า เป็นวิชาบังคับ จัดบริการและกิจกรรมห้องสมุดให้มากเพื่อ
 ดึงดูดความสนใจของครูและนักเรียน ครูผู้สอนควร เห็นความสำคัญของห้องสมุด กระตุ้นให้
 นักเรียนรักการอ่านการค้นคว้าให้มากขึ้น

งานวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกันใน เรื่องความต้องการบริการ ยืม-คืน แต่แตกต่างกัน
 กันเรื่อง ความต้องการบริการตอบคำถาม และบริการอ่านในงานวิจัยของศศิวิมล ชัยวีระไทย

2. งานวิจัยในต่างประเทศ

2.1 การศึกษาการใช้บริการห้องสมุดประกอบการเรียนการสอนได้แก่ งานวิจัย
 ของ Becker (1970 : 2411) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบผลการ เรือนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน
 ในโรงเรียนที่มีห้องสมุดและไม่มีห้องสมุด ปรากฏว่านักเรียนที่ เรือนโดย ใช้ห้องสมุดประกอบ
 การ เรือนและมีบรรณารักษ์แนะนำนั้นมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรือนสูงกว่านักเรียนที่ไม่มีห้องสมุด
 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hale (1971 : 75) ศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การ เรือน

โดยใช้บริการห้องสมุดค้นคว้าเพิ่มเติม Jay (1970 : 243A) ได้ศึกษาการใช้ห้องสมุด เป็นอุปกรณ์การสอนอีกชนิดหนึ่งในโรงเรียนมัธยม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบว่าผลการเรียน จากการใช้ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งนั้นดีขึ้นจริงหรือไม่ ผลปรากฏว่าดีขึ้นจริง สอดคล้อง กับงานวิจัยของ Hasting และ Tanner (1963 : 404) ซึ่งได้ศึกษาถึงอิทธิพลของ การใช้ห้องสมุดต่อการเรียนภาษาอังกฤษในชั้นมัธยมศึกษา ก็พบว่าได้ผลจริง

2.2 การศึกษาด้านบริการนั้น Hayes (1977 : 187-188) และ Jamin (1982 : 240-241) พบว่าศูนย์สื่อการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาและความก้าวหน้า ของการศึกษา นักเรียนที่ใช้ศูนย์สื่อการศึกษาแบบ Open Media Centers จะมีทักษะในการ ค้นคว้าดีกว่านักเรียนที่ใช้ศูนย์เพื่อการศึกษาแบบ Traditional Media Centers นอกนั้น ยังพบว่า เพศ และสีผิวของนักเรียนมีผลต่อทัศนคติของนักเรียนต่อศูนย์สื่อการศึกษา ส่วนใน งานวิจัยของ Meyer (1957 : 2619A) เกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการของ ห้องสมุด พบว่าสิ่งที่ห้องสมุดโรงเรียนและบรรณารักษ์ควรจัดคือกิจกรรมและบริการสำหรับ นักเรียน รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนมีส่วนร่วมร่วมกับกิจกรรมแนะนำการ ใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง Dehart (1964 : 2524A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการพิเศษ และเทคนิคบางอย่างของห้องสมุดสำหรับการสอนภาษาอังกฤษทำให้ผลการเรียนของนักเรียน ที่ได้รับการสอนจากห้องสมุดซึ่งมีอาจารย์ภาษาอังกฤษและบรรณารักษ์ร่วมกันจัดให้แตกต่างกับ ของนักเรียนที่เรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญ Clare (1979 : 224-228) ได้ศึกษาโดย ทดลองจัดนิทรรศการและแสดง เกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1 ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยม ทาร์เลตัน ประเทศอังกฤษ พบว่า ห้องสมุดกลายเป็นศูนย์กลางความสนใจที่สำคัญในช่วง 2 สัปดาห์แรก และมีการจองหนังสือเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Goldhor (1972 : 371-389) ได้ทำการศึกษาโดยวิธีทดลองจัดแสดงหนังสือที่คัดเลือกแล้วมาไว้ บริเวณโต๊ะจ่าย-รับหนังสือ ซึ่งผู้ใช้สามารถมองเห็นได้โดยง่ายในห้องสมุดประชาชนว่ามีผล ต่อการยืมหรือไม่ ผลพบว่า กระตุ้นให้มีสถิติการยืมสูงขึ้น

จะเห็นว่า การวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศเน้นการจัดบริการและกิจกรรม ห้องสมุดให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด นอกจากนี้ยังศึกษาสภาพการจัดบริการ และกิจกรรม ผลของการจัดบริการและกิจกรรม ศึกษาความสนใจ และความต้องการของผู้ใช้ ที่มีต่อห้องสมุด เพื่อหาทางปรับปรุงงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น